

Eurooppalaisen puutuoteteollisuuden Roadmap-prosessi

Suomennettu, mukautettu, laajennettu versio

24.3.2004

Roadmap 2010

VISIO:

“Puu on vuonna 2010 Euroopan johtava materiaali talonrakentamisen järjestelmäratkaisuissa sekä laadukkaana asumisen kuluttajatuotteissa.”

Roadmap 2010

- Roadmap-selvitys vastaa kysymykseen miten visio saavutetaan. Se on tehty länsieurooppalaisen puutuote-teollisuuden näkökulmasta alueen kilpailukyvyn parantamiseksi. Selvityksessä käytetyt termit Länsi- ja Itä-Eurooppa ovat poliittisesti vanhenemassa, mutta käytännössä esimerkiksi teollisuuden toiminta-edellytyksissä (kustannustaso, toimintaympäristö) ero idän ja lännen välillä kuitenkin vielä on olemassa. (Länsi-Eurooppa = EU15+EFTA, Itä-Eurooppa = Keskeinen Itä-Eurooppa, CEEC).
- Roadmap-prosessi jatkuu selvityksen osoittamien kehitystarpeiden toteuttamisella erillisissä jatkoprosesseissa.

Roadmap 2010

Selvityksen tekivät:

Timwood AB

Jaakko Pöyry Consulting

Indufor

Building Research Establishment

Roadmap 2010

Lähtötilanne – missä nyt olemme ?

Mitä on tapahtumassa ?

Minne me haluamme päästä ?

Miten sinne pääsemme ?

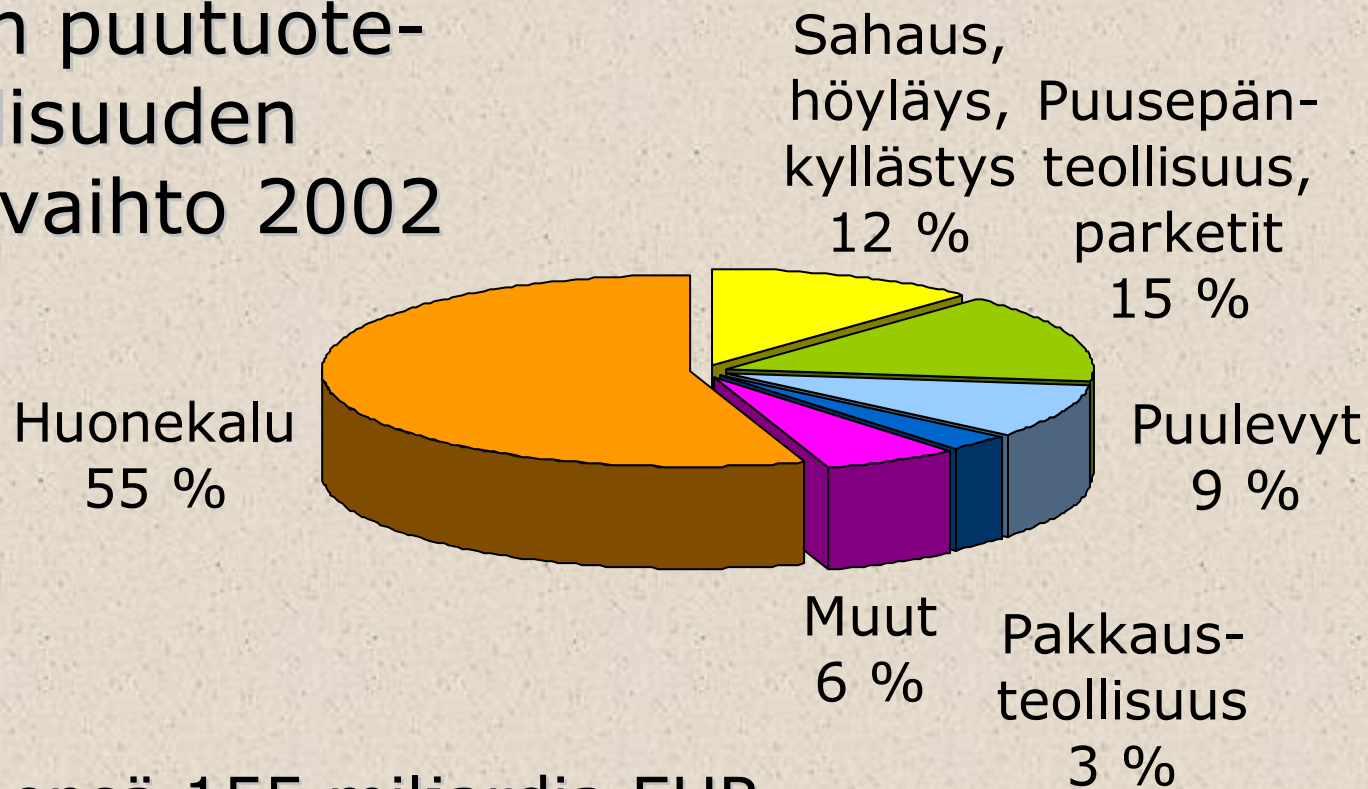
Mitä on tehtävä ensimmäisenä ?

Miten prosessi jatkuu ?

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

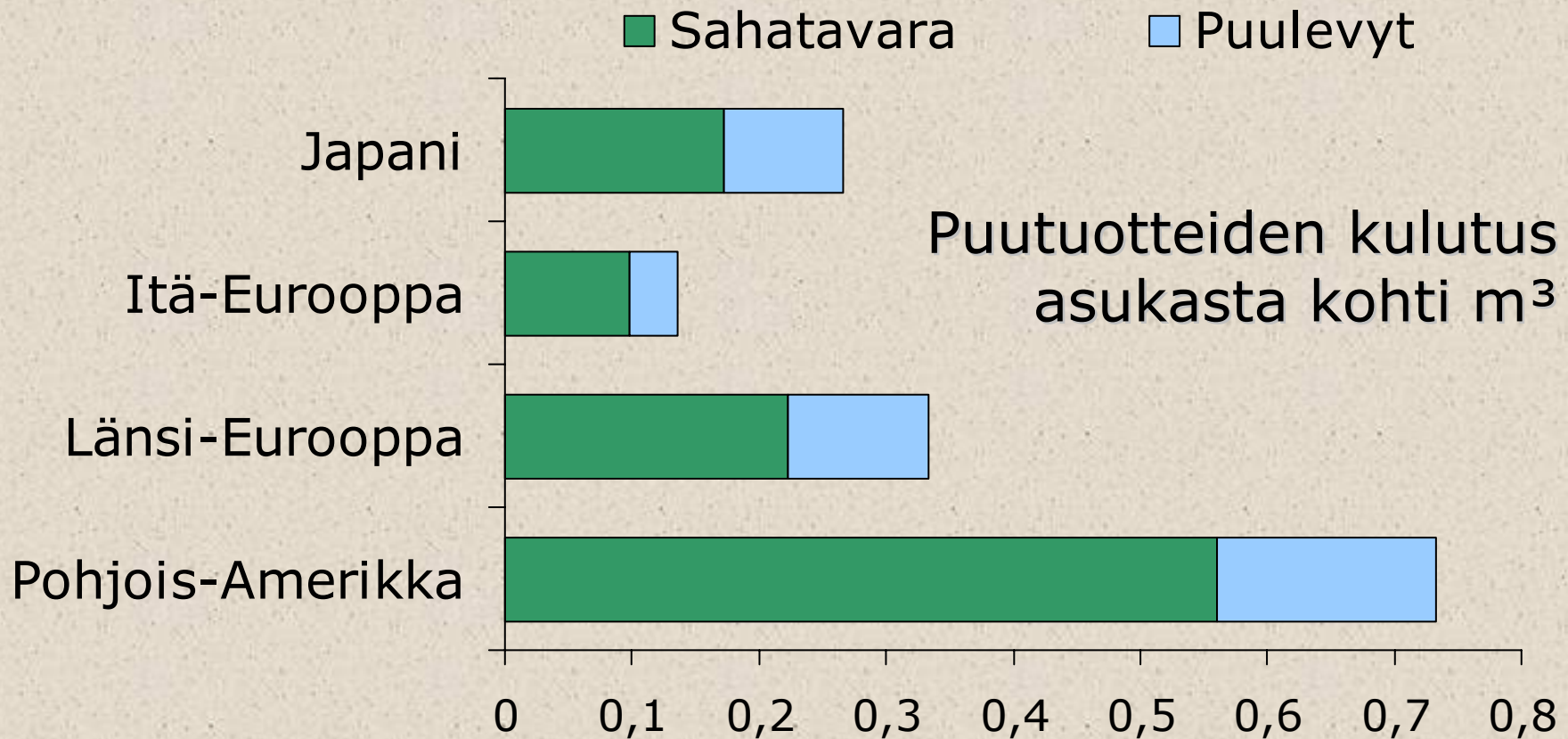
EU:n puutuote-
teollisuuden
liikevaihto 2002

Yhteensä 155 miljardia EUR

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Roadmap 2010 – Lähtötilanne ?

Puuvarat:

- Euroopan metsät kasvavat enemmän kuin niitä käytetään
- Halvin raaka-aine käytetään ensimmäisenä
- Ristiriitoja on olemassa
 - Energiantuotannon ja metsäteollisuuden välillä
 - Metsien talouskäytön ja suojelun välillä (sertifiointi)
 - Kierrätetyn ja tuoreen raaka-aineen välillä

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Puun käytön rajoitukset rakentamisessa:

- Ei suoria lainsäädännöllisiä esteitä puun lisääntyvälle käytölle
- Toiminnalliset vaatimukset rajoittavat käyttöä (palomääräykset, ääneneristys, kestävyys)
- Puutuotteiden käytön tekninen ohjeistus riittämätön
- Puun käyttöä rajoittaa osaamisen puute (suunnittelijat, rakentajat)

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Puulla on hyvä ympäristömaine:

Kasvaa auringon energialla, sitoo hiilidioksidia kasvun ajan, säilöö hiilidioksidin koko kestoajakseen, helppo työstää, on kierrätettävä, biohajoava, jne.

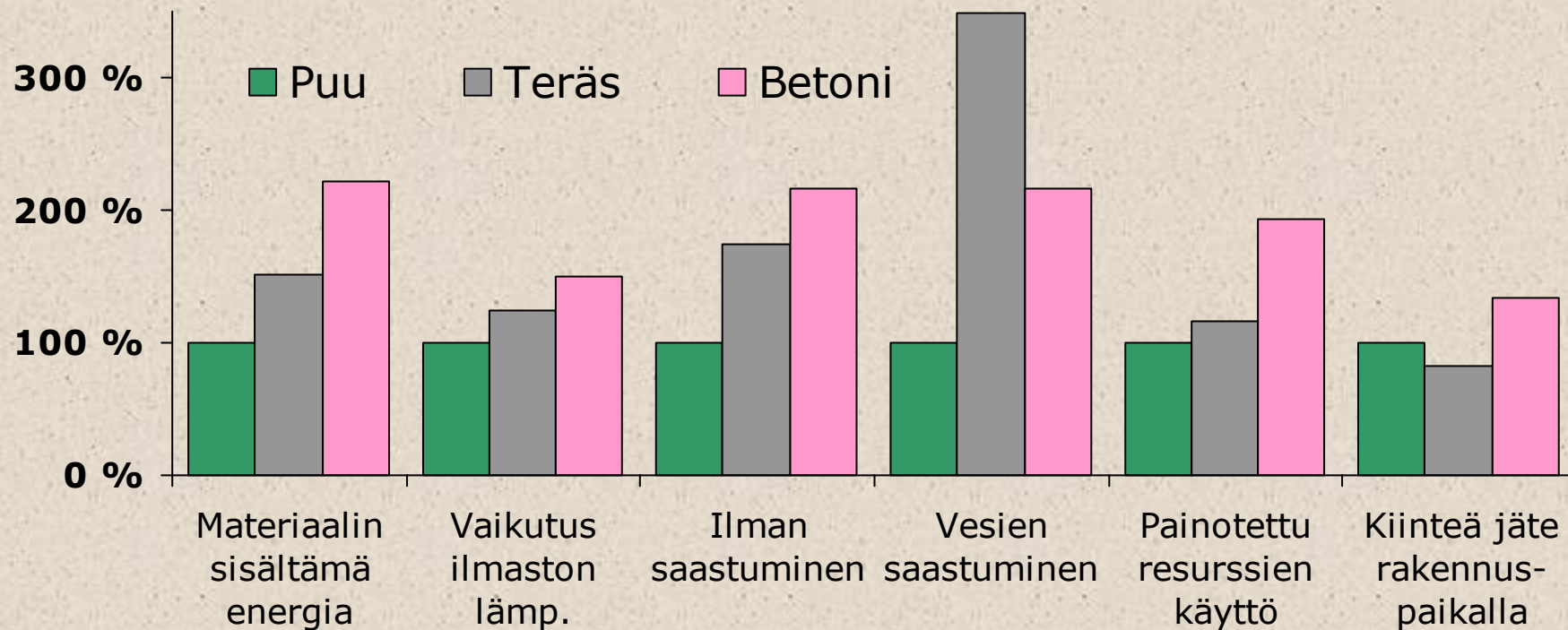
Kuitenkin joitakin ristiriitaisia tavoitteita

- puutuoteteollisuuden eri sektoreiden välillä
- viranomaisilla (kansalliset, eurooppalaiset, kansainväliset politiikat)
- kuluttajilla, ympäristöjärjestöillä

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Puurunkoisen talon ympäristövaikutukset:

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Puun herättämät mielikuvat:

- Puuta pidetään (enimmäkseen) ympäristöystävällisenä ja luonnollisena materiaalina
- Puuta EI pidetä vahvana, turvallisenä, kestäväenä, modernina
- Puutuoteteollisuutta ei yleisesti tunneta

Menekinedistäminen:

- Monia hajanaisia hankkeita paikallisella, alueellisella, kansallisella tasolla, joitakin yhteishankkeita
- Koordinaatio puuttuu, rahoitus niukkaa verrattuna muihin materiaaleihin.

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

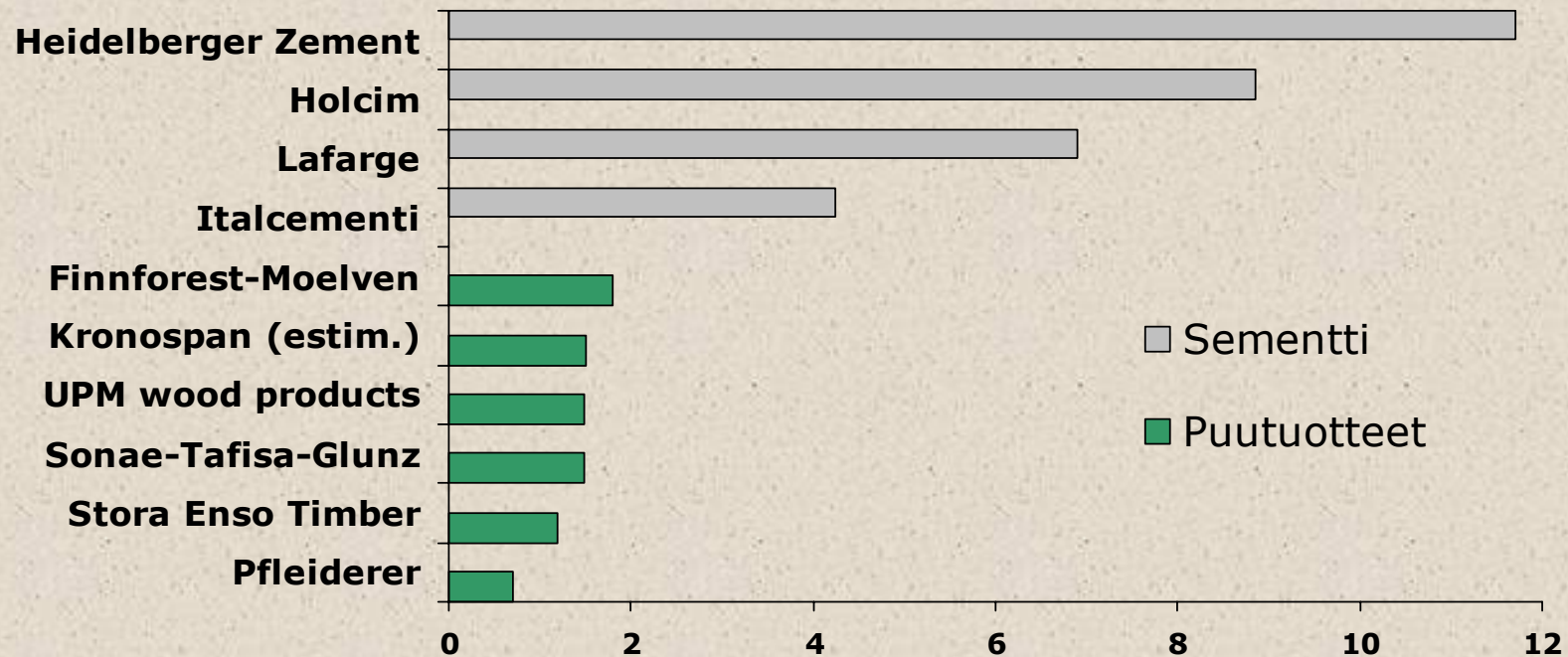
Teollisuuden rakenne:

- Puutuoteteollisuuden yritykset ovat jo jossain määrin keskittyneitä muutamiin isompiin yrityksiin, valtaosa kuitenkin vielä pieniä ja keskisuuria yrityksiä.
- Asiakkaiden keskittyminen etenee nopeammin kuin tuottajien.
- Yrityskoko Euroopassa pienempi kuin Pohjois-Amerikassa

Roadmap 2010 - Lähtötilanne ?

Suurimpien eurooppalaisten sementti- ja puuteollisuusyritysten liikevaihto (mrd. EUR):

Euroopan suurin puutuoteyritys on kooltaan vain noin 1/6 suurimman sementtiyrityksen koosta.

Roadmap 2010

Lähtötilanne – missä nyt olemme ?

Mitä on tapahtumassa ?

Minne me haluamme päästä ?

Miten sinne pääsemme ?

Mitä on tehtävä ensimmäisenä ?

Miten prosessi jatkuu ?

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa ?*

Euroopan yleinen talouskehitys on synkeä

- Keskimääräinen BKT-kehitys Euroopassa tulee olemaan heikko, erityisesti Läntisessä Euroopassa

2000-2002	2002-2005	2005-2010
1.5%	2.0%	2.4%

- Väestönkasvu on olematon (0 % välillä 2000-2010), ikäryhmän 65+ osuus kasvaa

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa ?*

Yleinen taloudellinen kehitys Euroopassa on synkeä

- Asuinrakennusaloitusten määrä ei merkittävästi muutu, asukasmäärä asuntoa kohden laskee

2000-2002	2002-2005	2005-2010
-0.8%	-0.6%	3.4%

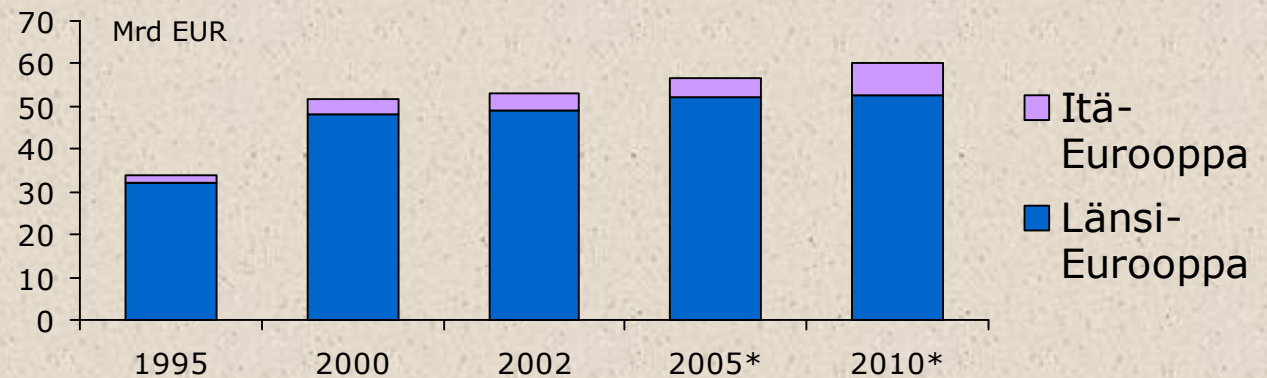
- Rakennusten korjaus ja kunnossapito kasvaa, mutta hitaasti

2000-2002	2002-2005	2005-2010
0.1%	1.3%	1.2%

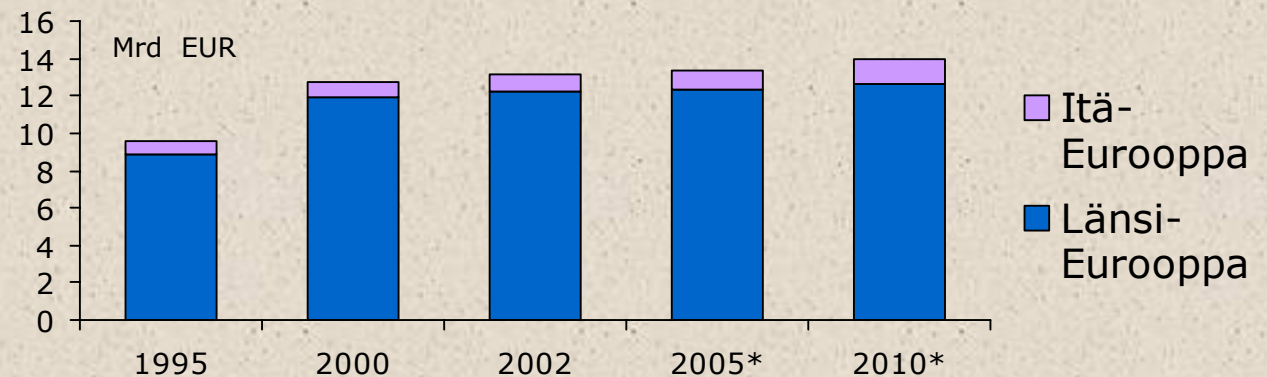

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa ?*

- Huonekalutuotanto kasvaa lähinnä vain Itäisessä Euroopassa

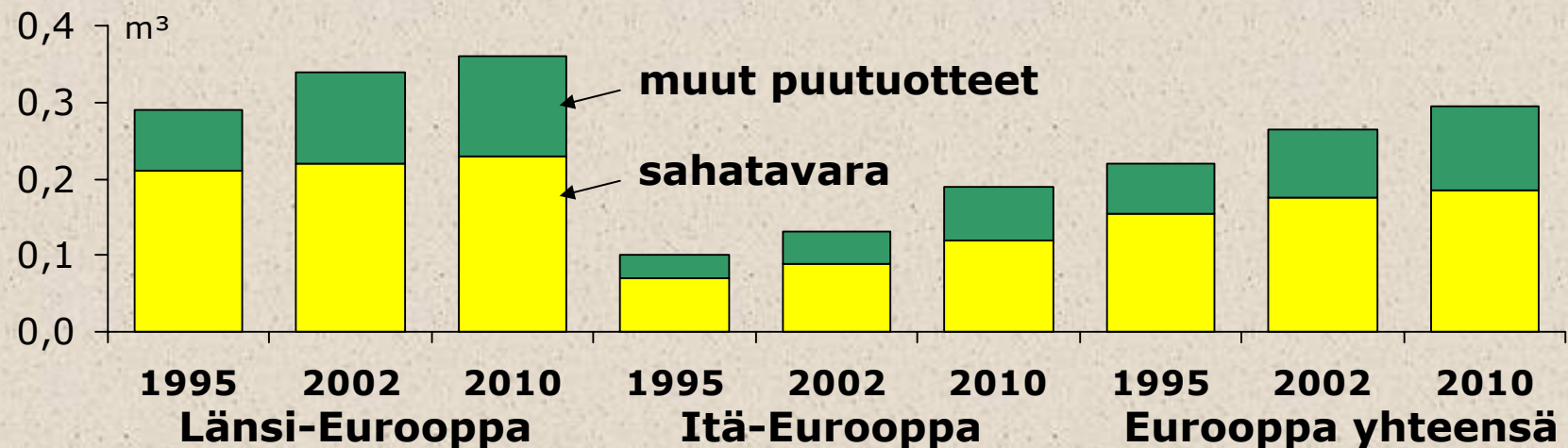
- Puusepänteollisuus kasvaa lähinnä vain Itäisessä Euroopassa

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa?*

- Kulutus henkeä kohti nousee vain hitaasti

- Itäisen Euroopassa kulutus kasvaa 7x nopeammin kuin läntisessä osassa, mutta

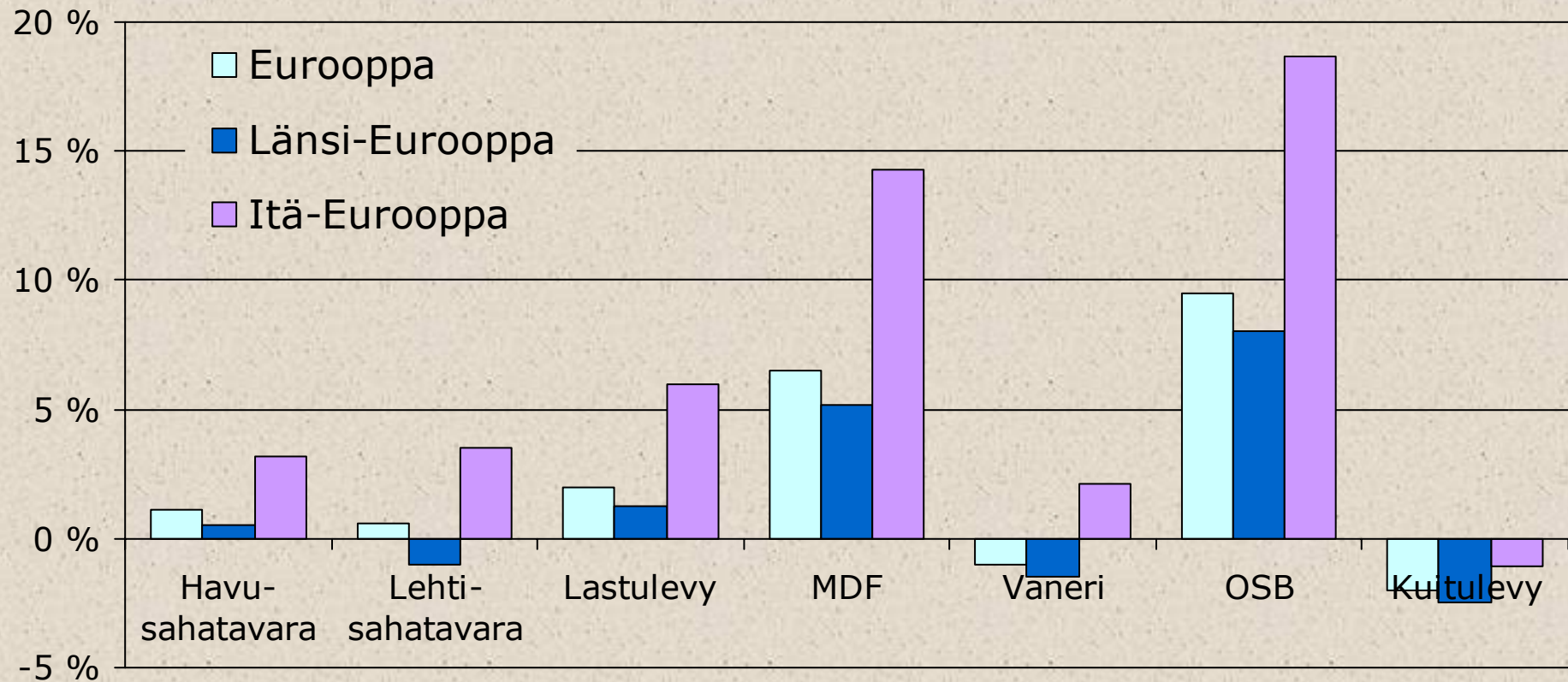
1%:n kasvu Länsi-Euroopassa = +1.3 miljoonaa m³

1%:n kasvu Itä-Euroopassa = +0.25 miljoonaa m³

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa?*

Perustuotteiden kulutuksen kasvuprosentti 2002-2010

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa ?*

Kaupankäynti on muuttumassa globaaliksi

- EU:n riippuvaisuus viennistä kasvoi 1990-luvun lopussa

	LVL	Liimapuu	Havu-ST	Vaneri	OSB	MDF	Lastul.
Vienti EU:n ulkopuolelle	32 %	21 %	13 %	16 %	8 %	5 %	3 %
osuutena kokonaistuotannosta							
Osuus miljoonina m3	0,04	0,4	12	0,6	0,2	0,5	1

- Tulevaisuuden epävarmuustekijöitä
 - Valuuttakurssien kehitys (USD, CAD)
 - EU:n kilpailukyky Venäjään ja Kaakkois-Aasiaan verrattuna
 - EU:n kulutus voidaan yhä paremmin tyydyttää ulkopuolisen tarjonnan kautta

Roadmap 2010 – *Mitä on tapahtumassa ?*

Kaupankäynti on muuttumassa globaaliksi

Laatu, palvelu, tuotekehitys ja
innovaatiot

tulevat yhä tärkeämmiksi
selviytymiskeinoiksi.

Roadmap 2010

Lähtötilanne – missä nyt olemme ?

Mitä on tapahtumassa ?

Minne me haluamme päästä ?

Miten sinne pääsemme ?

Mitä on tehtävä ensimmäisenä ?

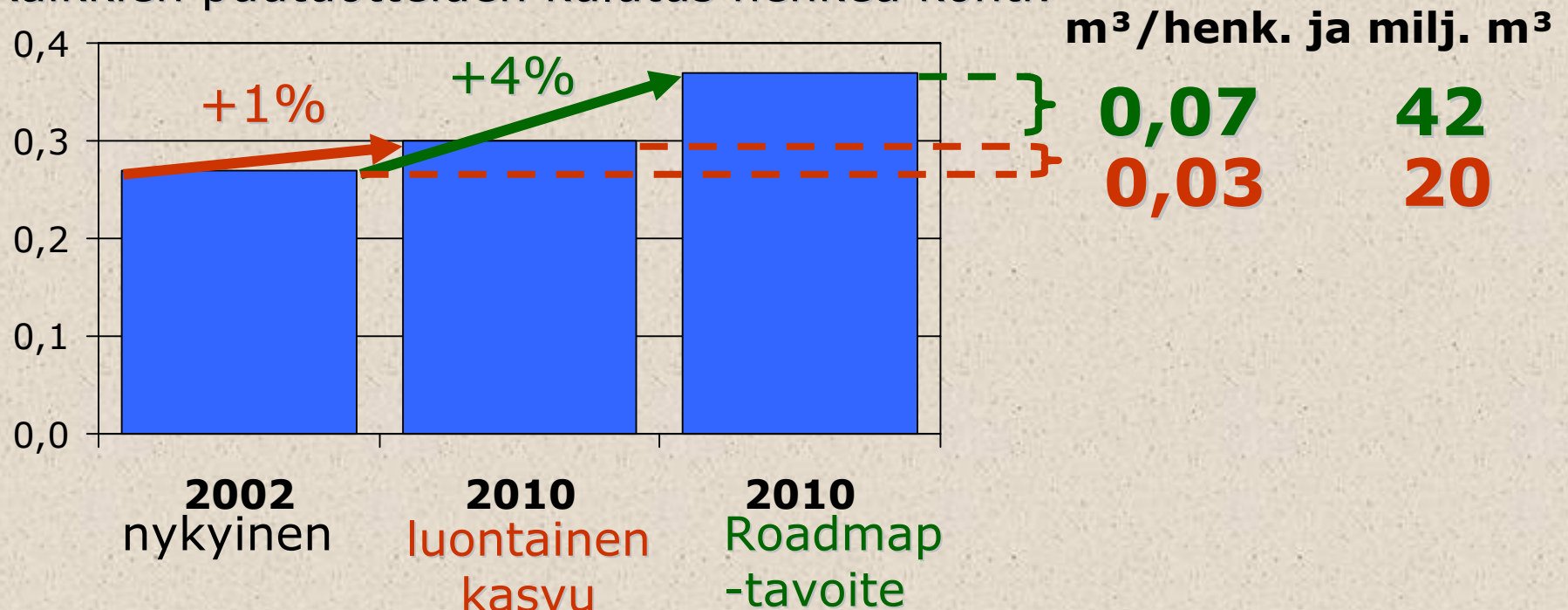
Miten prosessi jatkuu ?

Roadmap 2010 – Minne haluamme päästä ?

- Kysyntä on saatava kasvamaan enemmän kuin se luonnostaan kasvaisi !

Kaikkien puutuotteiden kulutus henkeä kohti:

- Selvityksen mukaan puutuotteiden kulutus luonnostaan kasvaa vain 1 % vuodessa vuoteen 2010 mentäessä.
- Vision toteutumista kuvaavaksi tavoitteeksi on valittu 4 %:n kasvu, jonka saavuttaminen on realistista, mutta tavoitellista. Se ylittää selkeästi taloudellisen kehityksen (BKT, rakentaminen yms.) kasvun ja vaatii joko markkinoiden laajentumisen tai markkinaosuuksien valtaamisen muilta materiaaleilta.

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä ?*

- 4 %:n kasvutavoitteen merkitys eri puutuotteiden kysyntään (keskimääräinen vuosittainen kasvu)

	Luontainen	Tavoite
OSB	+10%	+20%
MDF	+6%	+15%
Sahatavara	+1%	+3 to 4%
Vaneri	-1%	+1 to 3%
Puuhuonekalut	+1%	+4%

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä?*

Markkinat:

- Määrätietoinen puutuotteiden kulutuksen kasvattaminen kannattavalla ja kestäväällä tavalla.
- Uusien markkinoiden kehittäminen Euroopan ulkopuolella.

Puuvarat:

- Tasapainon hakeminen puuvarojen eri käyttökohteiden ja -tarkoitusten välille.

Käytön esteet:

- Löydettävä ratkaisut teknisiin sekä osaamiseen liittyviin ongelmiin puun käytössä.

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä ?*

Ympäristö:

- Kehitettävä ympäristöasioihin ja kestäväan kehitykseen nojautuva toimintaohjelma puun käytön tukemiseksi.
- Vaikutettava kuluttajiin sekä viranomaisiin.

Mielikuva:

- Puutuotteista on kuluttajien silmissä tultava johtava materiaali ja halutuin vaihtoehto rakenteissa, sisustusratkaisuissa, pakkauksissa sekä kuljetusvälineissä.

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä ?*

Teollisuuden rakenne:

- Säilytettävä eurooppalaisen teollisuuden suhteellinen kilpailukyky (myös PK-teollisuuden).

Edunvalvonta:

- Tehokas teollisuuden etujen eteenpäinvieminen.

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä ?*

- Roadmap-selvityksestä esille tulevat keskeiset kehitysehdotukset voidaan helposti ryhmitellä viiden otsikon alle:
 - Puu rakennuskäytössä / **Building with wood**
 - Puu sisustuksessa / **Living with wood**
 - Puu pakkauksissa sekä kuljetusvälineissä / **Wood in transport and packaging**
 - Puu kestävässä kehityksessä / **Wood in sustainable development**sekä
 - Edunvalvonnan organisaatorakenteen tehostaminen / **CEI-Bois consolidation.**

Roadmap 2010 – *Minne haluamme päästä ?*

Building with wood:

- ▶ Tavoite 2010 = Puutuotteiden markkinaosuuden kaksinkertaistaminen.

Living with wood:

- ▶ Tavoite 2010 = Saada aikaiseksi pysyvä myönteinen asennemuutos puuta ja puutuotteiden käyttöä kohtaan.

Wood used in Packaging and Transport:

- ▶ Tavoite 2010 = Aikaansaada toimintaohjelma puutuotteiden käytön lisäämiseksi.

Lisäksi:

Markkinaosuuksia olisi pystyttävä mittaamaan arvon mukaan!

Roadmap 2010

Lähtötilanne – missä nyt olemme ?

Mitä on tapahtumassa ?

Minne me haluamme päästä ?

Miten sinne pääsemme ?

Miten prosessi jatkuu ?

Roadmap 2010 – *Miten sinne pääsemme ?*

- ▶ Kehitettävä teollisuuden ohjaamat (ja viranomaisten tukemat) strategiset prosessit seuraaville alueille:
- ▶ Prosessien yksityiskohtainen sisältö muovautuu työn aikana

Building with wood

- vakiintuneiden teknisten, taloudellisten ja virheellisiin käsityksiin liittyvien rajoitusten poistaminen
- suunnittelutyökalujen ja apuvälineiden kehittäminen
- koko toimitusketjun mukaanottaminen

Living with wood

- keskeisten ryhmien tavoittaminen (materiaalin valinnasta vastaavat, arkkitehdit, suunnittelijat, asiakkaat)
- suotuisten olosuhteiden luominen kehittyneemmälle ja kasvavalle puun käytölle

Roadmap 2010 – *Miten sinne pääsemme ?*

Wood used in packaging and transport

- edellytysten parantaminen puun kasvavalle käytölle pakkauksissa ja kuljetusvälineissä, esim. kehittyneempien standardien sekä tutkimuksen avulla (hygienia, turvallisuus)
- koko kuljetusketjun mukaanotto ratkaisujen luomisessa

Wood in sustainable development

- puun lisääntyvän käytön sisällyttäminen ympäristöä, ilmastonmuutosta, energiaa jne. koskeviin poliittisiin tavoitteisiin.
- puuta koskevien perusviestien (ainoa uusiutuva rakennusmateriaali, toimii hiilen varastojana, on kierrätettävää, jne.) tunnetuksi tekeminen
- liittoutumien aikaansaaminen ympäristöjärjestöjen ja muiden vaikuttajatahojen kanssa nojautuen puun muita materiaaleja parempaan ympäristösuorituskykyyn

Roadmap 2010 – *Kuinka sinne pääsemme ?*

Prosessin jatkon onnistumiseen tarvitaan:

- Jatkoprosessien vetäjien sitoutuminen
- Hyvin määritellyt tavoitteet
- Riittävät resurssit
- Teollisuuden sitoutuminen
- Prosessien koordinointi CEI-Bois'ssa
- Kansalliset kehityshankkeet

Roadmap 2010 – *Miten prosessi jatkuu ?*

- Ensimmäinen tavoite on tiedottaa tuloksista sidosryhmille mahdollisimman laajasti, alkaen metsänomistajista ja päätyen rakentajiin ja rakentamisen virkamiehiin.
- Tiedottamisen hoitaminen on erityisesti CEI-Bois'n kansallisten jäsenliittojen vastuulla k.o. maissa.
- Selvityksen jatkona valitut kolme pääprosessia sekä kaksi tukiprosessia, jotka organisoidaan vuoden 2004 aikana.
- Prosessien johto ja rahoitus tapahtuu teollisuuden toimesta. Koordinointi tapahtuu CEI-Bois'ssa ja prosessit raportoivat CEI-Bois'n yleiskokoukselle.

Roadmap 2010 – Miten prosessi jatkuu ?

V I S I O

